

Артем ГЕРАСИМОВ,
курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Андрій ТОКАР
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО ВІДБОРУ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

Професія поліцейського на цей час є дуже популярною. Багато учнів після закінчення школи хочуть пов'язати своє майбутнє життя з виконанням службових обов'язків у Національній поліції України. Це і зрозуміло, бо кожен поліцейський після закінчення ЗВО МВС отримує обов'язкове працевлаштування, вищу освіту та можливість одразу ж працювати. До речі, увесь час, що навчається поліцейський вже йде йому у стаж роботи – це є також дуже приємним аспектом навчання в університетах внутрішніх справ. Також, навчаючись в університетах зі специфічними умовами, курсанти отримують дуже багато психологічних знань та практичних навичок, що полегшує їх подальше проходження служби в органах Національної поліції України. Вивчаючи статистичні показники, можемо підкреслити, що більшість курсантів після закінчення ЗВО МВС уходять із органів поліції. Перш за все, це пов'язано з проблемами системи професійного відбору майбутніх поліцейських.

Слід зазначити, що не завжди абітурієнти усвідомлено обирають професію, якій вони готові посвятити усе своє життя. Відомо багато випадків, коли у ЗВО МВС ідуть навчатися через бажання батьків, не хотіння служити в армії або просто через самовпевненість у тому, що робота поліцейського не така важка як про неї кажуть інші. У наслідок, ми отримуємо після випуску працівників, які не хочуть працювати в органах Національної поліції, бо для них робота там здається не такою простою, як здавалася раніше, вона вимагає повної віддачі. На цій роботі постійно треба розвиватися, здійснювати виїзди на виклики, діяти у межах, визначених законодавством. Кожен день лежить велика відповідальність на співробітнику Національної поліції: від прийнятого рішення залежать життя та здоров'я інших громадян [1].

По статистиці: більшість поліцейських не витримує режиму роботи у Національній поліції і вже через один-два роки звільнюється з органів. Причинами цього є недостатність фінансових ресурсів; плинність кадрів, що най-

більш характерно для підрозділів патрульної поліції; низька забезпеченість поліцейських засобами індивідуального захисту, комп'ютерною технікою; неналежний стан автотранспорту тощо. Через це Національній поліції постійно потрібні працівники, кількість вакантних посад завжди велика, незалежно від території, де знаходиться конкретний орган [2].

Професійний відбір майбутніх поліцейських – дуже складний та відповідальний процес, яким дуже важко керувати. Від його правильності залежить соціально-економічний і політичний розвиток держави в цілому. Професійний відбір фахівців дуже важливий не лише у системі МВС, але і в інших різноманітних сферах суспільної діяльності громадян. Професійний відбір, що здійснюють комісії і робочі групи, вимагає урахування суб'єктивного й об'єктивного аспекту. Суб'єктивні труднощі, пов'язані з науковими аспектами професійного відбору, а саме: проблемами відсутності кваліфікаційних характеристик і професіограм поліцейських спеціальностей, критеріїв оцінки рівня психологічної придатності до служби у поліції, методик дослідження ступеня готовності особистості до професійної діяльності і до навчання у закладах МВС. Об'єктивні труднощі полягають у наявності такого факту, що більшість видів службової діяльності поліцейських важко піддаються формалізованому опису, характеризуються багатofункціональністю, відсутністю стереотипів, тісним контактом із різними категоріями людей [3, с.232].

Одним із факторів, який негативно впливає на якісний відбір поліцейських, є організація профорієнтаційної роботи серед абітурієнтів, що викликано не повно викладеною інформацією щодо професії та порядку навчання у ВНЗ МВС України. У процесі нормальної профорієнтаційної роботи відбувається повне інформування абітурієнта щодо його майбутньої професії, а саме: умов та режиму праці, негативні та позитивні сторони робочого процесу. Профорієнтація допомагає усім зрозуміти, що представляє собою професія поліцейського, які основні підрозділи існують у системі МВС, якими якостями повинен володіти поліцейський. Але не завжди профорієнтаційна робота спрямована саме на це, іноді вона має на меті лише зацікавити абітурієнтів лише позитивною стороною робочого процесу, перевагами професії, коли ж можливі негативні якості не розкриваються. Це й викликає такі наслідки, через які юнаки після школи, вступивши в університет внутрішніх справ просто не розуміють, куди вони потрапили. Їм здається, що та профорієнтаційна робота, яка проводилася над ним була головною під час вирішення його майбутнього, і через отримання недостатньої інформації він просто вступив не до того ВНЗ, куди хотів [4].

Отже, можна зробити висновок, що якість виконання обов'язків, покладених на Національну поліцію України, безпосередньо залежить від того, як здійснюється професійний відбір поліцейських. Найбільш значимими є невміння комісійних груп визначати точний ступень готовності особистості до професійної діяльності і до навчання у закладах МВС; відсутність якісних кваліфікаційних характеристик, що визначають фізичні та моральні якості спеціальності поліцейських; неправильне здійснення профорієнтаційної ро-

боти серед абітурієнтів. Ці проблеми повинні бути грамотно дослідженні, бо на сьогодні їх наявність є причиною недосконалості відбору поліцейських; нестачі професійних фахівців та перенасичення некваліфікованих рипто валників.

1. Прібиткова Н.О.: Щодо відбору та підготовки кадрів для органів Національної поліції України // ХНУВС. URL:

<http://univd.edu.ua/science-issue/issue/1092> (дата звернення: 29.01.2021).

2. Квітка Я.М., Дмитрик Р.В.: Звільнення поліцейського з органів Національної поліції за власним бажанням — наукова стаття // Часопис Київського рипто валют права, 2018. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Chkur_2018_3_26.pdf (дата звернення: 29.01.2021).

3. Барко В.І.: Теоретичні засади вдосконалення професійного психологічного відбору кадрів для Національної поліції України // Наука і правоохорона, 2017. URL: http://naukaipravoohorona.com/journal/ukr/2017_1/34.pdf (дата звернення: 30.01.2021).

4. Музичук О.М. Професійний відбір кандидатів на службу в ОВС: сучасний стан та шляхи удосконалення // Форум права // 2009 р. URL:

<http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2009-1/09momtsu.pdf> (дата звернення: 30.01.2021).

Артем ГЕРАСИМОВ,
курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Дмитро АНІСИМОВ,
старший лейтенант поліції,
викладач кафедри спеціальної фізи-
чної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИЙОМІВ РУКОПАШНОГО БОЮ ПРИ СИЛОВОМУ ЗАТРИМАННІ

У наш час дуже велику увагу приділяють правомірності застосування певного поліцейського заходу співробітниками Національної поліції. Річ в тому, що застосування того чи іншого заходу поліцейським повинно мати правові підстави. Навіть якщо має місце очевидне правопорушення або злочин, все одно співробітники Національної поліції мають знати певний перелік заходів, які є допустимими у такій ситуації. Це породжує багато спорів та досі невирішених питань щодо правових аспектів застосування прийомів рукопашного бою при силовому затриманні. Це питання є дуже актуальним і